

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **R. K.,** zastoupeného JUDr. Robertem Lososem, advokátem v Plzni, Náměstí Republiky 3, proti žalovanému: **Celní ředitelství Plzeň,** se sídlem Antonína Uxy 11, Plzeň, v řízení proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2009, čj. 5157-02/09-1601-21, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2011, čj. 17 Ca 27/2009 - 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

1. Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2009, čj. 591-4/2009-166500-021, Celní úřad Plzeň uznal žalobce vinným z přestupku podle § 42a odst. 4 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) a uložil mu pokutu ve výši 5000 Kč a povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1000 Kč. Z rozhodnutí celního úřadu vyplývá, že při kontrolním vážení provedeném na základě § 38a odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích správní orgán zjistil, že souprava tažného vozidla, jehož řidičem byl žalobce, překročila nejvyšší povolenou hmotnost trojnápravy přípojného vozidla o 1950 kg. Řidič vozidla – žalobce – tak porušil povinnost § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, tedy povinnost užít v provozu na pozemních komunikacích vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené v jiných právních předpisech, zde konkrétně v § 15 odst. 1 písm. e) bod 2 vyhlášky č. 341/2002 Sb.

2. Žalobce se proti rozhodnutí celního úřadu odvolal, žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 7. 2009, čj. 5157-02/09-1601-21, podle § 90 odst. 5 správního řádu odvolání žalobce zamítl a potvrdil napadené rozhodnutí celního úřadu.

II.

3. Žalobce brojil proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni. Ten rozsudkem ze dne 25. 3. 20011, čj. 17 Ca 27/2009 - 35, žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že není sporu o tom, že žalobce naplnil znaky objektivní stránky přestupku podle § 42a odst. 4 písm. c) zákona o pozemních komunikacích. Pro naplnění subjektivní stránky přestupku postačilo zavinění z nedbalosti. Žalobce nevěděl, že nákladní vozidlo je přetíženo, nicméně o přetížení trojnápravy vědět mohl a měl. Jako řidič byl plně odpovědný za dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích, tudíž i za dodržení všech hmotnostních limitů. Tato zákonná povinnost je nepřenositelná, námitka žalobce, že jej pracovník provádějící nakládku ujistil o vhodném zatížení vozidla, není důvodná. Pokud měl žalobce s řízením vozidla s nákladem kaolinu minimální zkušenosti, o to víc měl a mohl vědět – i s ohledem k přestupkům spáchaným dne 30. 7. 2008 a 22. 10. 2008, že může dojít k přetížení vozidla. Žalobce sice nenechal naplnit vozidlo do maximální povolené váhy, ale pokud by náklad zkontroloval vizuálně, mohl usuzovat na přetížení jednotlivých náprav vozidla. Podle krajského soudu správní orgány shromáždily dostatečné podklady pro zjištění skutkového stavu věci a správně dovodily právní závěry o spáchaném přestupku. Krajský soud uzavřel, že námitky žalobce jsou nedůvodné a žalobu zamítl.

III.

4. Ve včas podané kasační stížnosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) uplatnil důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a žádal, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Namítal, že napadený rozsudek je nezákonný, protože krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, s níž se vadně vypořádaly taktéž správní orgány. Stěžovatel dále tvrdil, že rozsudek krajského soudu trpí nedostatkem důvodů rozhodnutí.

5. Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že nespáchal přestupek, protože *„v jeho jednání nebyl přítomen materiální znak přestupku, tedy zavinění, a to ani formou nevědomé nedbalosti“*. Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že se stěžovatel dopustil 30. 7. 2008 a 22. 10. 2008 stejného přestupku se stejným nákladním vozidlem. Krajský soud však podle stěžovatele pominul fakt, že k přetížení v těchto případech došlo v souvislosti s jiným nákladem – zeminou. V nyní posuzované věci se však jednalo o přepravu kaolínu, který má jinou viskozitu než zemina.

6. Podle stěžovatele dále krajský soud neprokázal, že řidič měl a mohl vědět, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit právem chráněný zájem. Stěžovatel dle svého tvrzení měl k dispozici po naložení kaolínu výsledky celkového vážení vozidla, ze kterých přetížení jednotlivých náprav nevyplývalo. Stěžovatel z důvodu zvýšené opatrnosti požádal při nakládání materiálu, aby byl vůz zaplněn pouze do hmotnosti 46 tun, přestože celková hmotnost vozu může činit 48 tun. Dvě tuny objemu měly podle stěžovatele sloužit k tomu, aby nedošlo k přetížení vozidla.

7. Stěžovatel dále namítal, že se nespoléhal pouze na ujištění obsluhy nakládky, že došlo ke správnému naložení nákladu, ale učinil v míře *„rozumné zvýšené opatrnosti“* vše, co mohl na místě učinit, aby zabránil porušení nebo ohrožení zájmů chráněných zákonem. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil otázku zavinění a rozhodl pouze o odpovědnosti za výsledek.

8. Krajský soud podle stěžovatele blíže nezdůvodnil, jak se na místě nakládky u přepravy kaolínu měla projevit jeho zvýšená opatrnost. Krajský soud vadně vyvodil, že je povinností řidiče zvolit způsob pro dodržení limitní hmotnosti vozidla. Tento závěr je podle stěžovatele *„ryze formální, alibistický a nebere v potaz konkrétní situaci v silničním provozu“*.

9. Stěžovatel dále uvedl, že správní orgány obou stupňů nerozhodovaly o nevědomé nedbalosti na základě dostatečných podkladů, protože fotodokumentace, protokol o kontrolním vážení a vážní lístek nejsou důkazem nevědomé nedbalosti řidiče.

IV.

10. Ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 16. 6. 2011 žalovaný uvedl, že se ztotožňuje s napadeným rozhodnutím krajského soudu. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2010, čj. 4 As 7/2010 - 75, týkající se obdobné věci. Navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnost zamítl.

V.

11. Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

12. Kasační stížnost není důvodná.

13. Stěžovatel brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu, který podřadil § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

14. Stěžovatel však v kasační stížnosti neuvedl, z jakých důvodů je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné, ani s jakými žalobními námitkami se krajský soud v odůvodnění nevypořádal. Ve vztahu k obecně formulovaným námitkám srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, čj. 3 Azs 18/2004 - 37, publikovaný pod č. 312/2004 Sb. NSS, podle kterého *„pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné“*. I přes nekonkrétnost této námitky Nejvyšší správní soud napadený rozsudek posoudil a shledal, že je srozumitelný, přezkoumatelný a že obsahoval všechny důvody pro rozhodnutí ve věci.

15. Stěžovatel taktéž, a to jen velmi obecně, brojí proti rozsudku krajského soudu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu vady řízení. Z obsahu

kasační stížnosti je pod tento důvod podřaditelná námitka, podle níž správní orgány neměly k prokázání nevědomé nedbalosti dostatek podkladů.

16. Tato námitka také není důvodná. Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl, jaké další podklady si měly správní orgány opatřit, pouze obecně namítal, že správní orgány neměly pro prokázání nevědomé nedbalosti dostatek podkladů. Obdobně nekonkrétní námitku uvedl stěžovatel i v žalobě u krajského soudu a v odvolání proti rozhodnutí celního úřadu (v odvolání pouze doplnil, že správní orgán I. stupně mohl vyslechnout osoby provádějící nakládku nebo *„provozovatele obviněného řidiče“*). Krajský soud v souvislosti s touto námitkou dospěl k závěru, že správní orgány vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu, protože zohlednily protokol o kontrolním vážení a vážní lístek. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením krajského soudu ztotožňuje. Navíc podotýká, že odpovědnosti řidiče za přestupek se nelze zprostit poukazem na ujištění ze strany jiných osob, že je vše v pořádku, nebo případně poukazem na okolnosti průběhu a způsobu naložení převáženého materiálu či osobní nezkušenost. Nejvyšší správní soud shledal správným závěr krajského soudu o tom, že žalovaný rozhodoval na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a podkladů.

17. Stěžovatel dále brojil proti rozsudku krajského soudu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel konkrétně namítá, že v případě tvrzeného přestupku nebyla naplněna subjektivní stránka přestupku ani ve formě nevědomé nedbalosti.

18. Nejvyšší správní soud proto dále posuzoval, zda správní orgány a krajský soud u stěžovatele správně shledaly zavinění ve formě nevědomé nedbalosti. Nejvyšší správní soud otázku zavinění v souvislosti s přestupky řešil v rozsudku ze dne 7. 8. 2008, čj. 1 As 56/2008 - 66, (dostupný na www.nssoud.cz), ve kterém vyslovil, že *„pokud se řidič se čtrnáctiletou praxí v řízení nákladních vozidel spokojil za situace, kdy přepravované zboží bylo naloženo atypicky, jen s dokladem o váze nákladního vozidla při výjezdu z areálu nakládky, aniž tento doklad obsahoval údaje o zatížení jednotlivých náprav a částí celé soupravy, a vozidlo zatížené převáženým nákladem přitom překročilo největší povolené hmotnosti silničních vozidel a jejich rozdělení na nápravy dle § 15 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, pak se takový řidič dopustil přestupku dle § 42a odst. 4 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích“*.

19. Nejvyšší správní soud se v nyní posuzované věci nejprve zabýval objektivní stránkou přestupku. Podle § 42a odst. 4 písm. c) zákona o pozemních komunikacích se řidič vozidla dopustí přestupku tím, že vozidlo překročí při kontrolním vážení hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem. Ze správních a soudních spisů vyplynulo, že stěžovatel nepopíral přetížení nápravy vozidla, ani skutečnost, že byl řidičem tohoto vozidla. Stěžovatel také nezpochybnil hodnoty, které správní orgán zjistil v průběhu kontrolního měření, a které překračovaly maximální hmotnost stanovenou ve vyhlášce č. 341/2002 Sb. V souvislosti s objektivní stránkou přestupku lze tedy uzavřít, že stěžovatel tyto skutečnosti nenapadá, brojí pouze proti naplnění subjektivní stránky přestupku.

20. Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval subjektivní stránkou, tedy zaviněním. Jelikož zákon o pozemních komunikacích nestanoví ohledně přestupku dle § 42a odst. 4 písm. c) žádné zvláštní požadavky týkající se zavinění, je nezbytné aplikovat § 3 zákona o přestupcích, podle něhož postačí zavinění z nedbalosti - tedy i nevědomá nedbalost. Správní orgány uvedly, že stěžovatel jednal s nevědomou nedbalostí, krajský soud se s tímto tvrzením ztotožnil. Tento druh zavinění je stanoven v § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Lze v něm rozlišit dva znaky, které musí být naplněny kumulativně. Prvním znakem je, že pachatel přestupku nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. Druhým znakem je skutečnost, že pachatel o tomto vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Zaviněním pak musí být pokryta celá skutková podstata přestupku.

21. Pokud jde o naplnění prvního znaku, pak Nejvyšší správní soud vyšel z vyjádření stěžovatele o tom, že byl ujištěn osobami provádějícími nakládku, že je vše v pořádku. Stěžovatel tedy podle svého tvrzení nevěděl o tom, že překročil hmotností hodnoty dle vyhlášky č. 341/2002 Sb. Stěžovatel dále požádal osobu nakládající kaolín, aby vozidlo nenaplnila do maximální váhy, mohl tedy považovat náklad za vhodně naložený.

22. Nejvyšší správní soud se dále zabýval naplněním druhého znaku nevědomé nedbalosti, tedy zda stěžovatel mohl a měl vědět o tom, že došlo k překročení největší povolené hmotnosti na trojnápravě. V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel jako řidič nákladního vozidla z povolání mohl a měl znát všechny stanovené požadavky pro jízdu s nákladním vozidlem a přepravu nákladu, tedy i požadavky ohledně maximální přípustné hmotnosti. Ostatně to stěžovatel nepopírá. Protože stěžovatel již v minulosti spáchal obdobný přestupek - sice s jiným nákladem, měl si být vědom možnosti, že bude vozidlo přetíženo. Stěžovatel sice požádal osobu nakládající kaolín, aby nenaložila náklad do maximální váhy, ale ze správního spisu vyplývá, že bylo vozidlo naplněno do maximálního objemu. Řidič si měl a mohl být vědom toho, že naplnění vozidla pod maximální hranici celkové váhy vozidla neznamená, že jednotlivé zatížení náprav bude v souladu s limity stanovenými vyhláškou. Váha vozidla jako takového a jednotlivých náprav jsou samostatnými skutečnostmi, kterými se musí stěžovatel zabývat nezávisle na sobě. Pouhým nenaložením maximální váhy vozidla se stěžovatel své odpovědnosti nezbavil a ani zbavit nemohl. Nejvyšší správní soud se také neztotožnil s námitkami poukazujícími na stěžovatelovu nezkušenost ohledně nového druhu nákladu, neboť ta sama o sobě není důvodem vedoucím ke zbavení odpovědnosti za protiprávní jednání a spíše u něj měla vést k vyšší míře obezřetnosti.

23. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že stěžovatel jako řidič nákladního vozidla vzhledem ke všem okolnostem daného případu mohl a měl vědět, že vozidlo zatížené převáženým nákladem překračuje nejvyšší povolenou hmotnost silničních vozidel a jejich rozdělení na nápravy podle § 15 vyhlášky č. 341/2002 Sb., a proto se dopustil přestupku dle § 42a odst. 4 písm. c) zákona o pozemních komunikacích. Krajský soud proto nepochybil tím, že žalobu brojící proti rozhodnutí žalovaného zamítl

24. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

25. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. února 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senát